

ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

АДРЕС: УЛИЦА "БРАТЯ МИЛАДИНОВИ" – ЮГ № 50
ТЕЛ.: 0336 / 62201, 62139; ФАКС: 0336 / 62872

E-mail obaparv@parvomai.escom.bg
<http://www.parvomai.bg>

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

I. КРАТКА ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩИНАТА

Географско положение- община ПЪРВОМАЙ е разположена в най-източната част на Пловдивското поле и Горнотракийската низина, в самия център на Южен централен район и граничи с общини от три области- старозагорска, хасковска и кърджалийска. Територията на общината включва 17 населени места и граничи с общините Братя Даскалови и Чирпан на север, Димитровград и Минерални бани на изток, Асеновград и Садово на запад и Черноочене на юг. През общината преминава един от най-важните трансевропейски международни пътища- първокласен автомобилен път I-8 и трансевропейската ж.п. линия, включваща маршрута София - Истанбул. Автомагистралите "Тракия" и "Марица" са в непосредствена близост до общината и с много добра транспортна достъпност.

Релеф и климат- Ландшафта на община Първомай е с равнинен и хълмист характер, слабо "разчленен" и "заоблен". Около 2/3 от територията в северната част на общината е равнинна . Останалата 1/3 - в южната и югоизточната част - е хълмиста и принадлежи към ваддената към тракийската низина предпланина "Драгойна ", която е част от Новаковския балкан. Тази територия е в землищата на селата Воден, Буково и части от тези на Искра, Брягово , Драгойново и Езерово. Община Първомай попада в единствената зона на пресичане на изолиниите на най-ниските януарски и най- високите юлски температури в Европа. На това се дължат големите температурни амплитуди които стигат до 70° С в годишен разрез. Съчетанието на температурите и останалите основни климатични компоненти, води до голямо разнообразие на климатичните характеристики.

Минерални води- Минерална вода "Драгойново" е в списъка към Заповед № РД -882/23.09.2002г.на Министъра на околната среда и водите, За определяне на санитарно - охранителни зони за находища и водовземни съоръжения на минерални води. Водата се характеризира като

хипотермална 21° С, слабо миниализирана, хидро-карбонатна, натриево-калциева и силициева, без санитарно-химични и микробиологични признания на замърсяване. Бутилирането започва през 2000г. под търговска марка Ice Breath.

Водни ресурси-Една от най- големите реки в страната- р. Марица пресича общината в землищата на селата Виница, Градина, Крушево, Добри дол и гр. Първомай.

Река Каялийка-води началото си от община Асеновград, но по-голяма част от нея преминава през общините Първомай и Димитровград. Прениава през четири села на община Първомай - Искра, Брягово, Драгойново и Езерово. Осигурява води за два от големите язовири на общината. Язовир Брягово - с дължина 4 км. намира е между селата Брягово и Искра. Подходящ е за спортен риболов, за излет и за къмпинг почивка. Язовир Езерово- разположен над с. Езерово- използва се за напояване и рибовъдство подходящ е и за спортен риболов, за излет и за къмпинг почивка. В праисторическото минало местността е била дъно на голямо езеро и в района на белите камъни / Семер дере/ могат да се намерят вкаменености на различни водни видове. Тук е намерен уникатен скелет на дейнотериум.

Река Мечка- извира от подножието на връх Самантепе община Асеновград. Влива се в Марица близо до гр. Първомай кв. Любеново. Река Омуровска -Извира от връх "Чакалова поляна" в Сърнена Средна гора, община Братя Даскалови. Влива се в Марица, близо до с. Крушево община Първомай.

Зашитени местности-" Находище на блатно кокиче " с Виница -обявена със Заповед № 1938 / 03.07.1970г. на МГОПС с площ 18.6 ха. Обхваща част от горски масив стопанисван от Държавно лесничество - Първомай под контрола на РИОСВ Пловдив. Промяна в режима на дейностите със Заповед №.РД-215 от 12.03.2012 г.,бр. 33/2012 на Държавен вестник 215-2012 г.;Промяна в площта - актуализация със Заповед №.РД-215 от 12.03.2012 г., бр. 33/2012 на Държавен вестник 215-2012 г.3М " Находище на блатно кокиче " с. Градина -обявена със заповед № - 148 /20.03.2006г.на МОСВ с цел опазване на блатно кокиче и крайречна гора от Полски бряст и Летен дъб. 3М " Попова ада" с. Виница-обявена със заповед № РД -696 / 19.09.2007на МОСВ с цел опазване на вътрешни лонгозни гори край р. Марица, смесени тополови гори край реките, както и за опазване на представителни съобщества и екосистеми от островен тип в поречието на р. Марица с площ 178.867 дка . Шест села от общината и гр. Първомай попадат в Защитена зона от Натура 2000- " Марица Първомай" с код BG 0002081 обявена със заповед № РД 909/11.12.2008 на МОСВ. Природна забележителност " Фосилни находки " -обявена със заповед № 36/11.01.1968г. на МГГП с площ 9.100ха , с цел запазване находището на фосилни находки от гръбначни животни, представители на хоботни бозайници. Стопанисва се от общините Първомай и Садово, и ДГС Първомай и Асеновград под контрола на РИОСВ- Пловдив.

Туристически потенциал, предимства на района за привличане на инвестиции в туризма.

1. Много добри природни дадености- разнообразен релеф, гори, красиви пейзажи, защитени територии, съхранено биологично равновесие.
2. Безопасни планински маршрути, съчетани с водни площи , подходящи за къмпингуване, планинско колоездане конна езда и др..
- 3.Наличие на териториални възможности, терени и свободен сграден фонд, подходящ за адаптиране за нуждите на селския и еко туризъм.
4. Близо до добре развити транспортни коридори.
5. Липса на съществени екологични проблеми.
6. Богато културно - историческо наследство

II. Икономическо състояние на Общината

През последните години община Първомай бележи положително икономическо развитие. В Общината са регистрирани предимно микро- и малки предприятия. Доминиращото влияние на микропредприятията е признак за гъвкавост от една страна, но от друга няма водещи средни и големи предприятия които осигуряват стабилност и солидна добавена стойност. Преобладаваща част от предприятията развиват дейност в областта на преработващата промишленост, търговията и услугите, селското, горско и рибно стопанство. Селското стопанство е традиционно силен отрасъл за общината. Почвено климатичните и хидрологични условия обуславят производството на зеленчуци, технически култури, трайни настъждения и зърнени култури. Голяма част от обработваемите площи са поливни. Животновъдството се развива основно от индивидуални собственици и се отнася към "дребно животновъдство". През последните години има тенденция за създаване на семейни ферми

. В областта на туризма Общината насочи вниманието си, чрез популяризиране на потенциалните възможности, като съхранена природна среда, богато културно –историческо наследство, съхранени традиции, културен живот и др. да провокира интереса на инвеститорите. В момента на територията на общината действат девет места за настаняване с капацитет от 190 легла .

Напредналите археологически разкопки, наличието на термални минерални извори, възможностите за развитие на екотуризъм провокират в последно време и интересът към разкриването на къщи за гости и в с. Драгойново , но засега няма регистриран обект, а само индикации за това.

Екотуризъм - В общината има много защитени местности, описани по – горе, които съхраняват биоразнообразието и са предпоставка за развитие на този вид туризъм. Освен това, голям потенциал за развитие на туризъм има и в околностите на селата Буково, Драгойново, Искра. Археологическите разкопки, природните дадености, множеството чешми и заслони построени от местните жители /Цвятковата чешма, заслон и чешма „Леденика”, заслона в местността „Делиови кории” и др./, обуславят идеята за построяване на екопътеки .

Селски туризъм – Потенциал за развитие на този вид туризъм са многото необитавани къщи, запазили автентичността си и типичния облик във всяко населеното място. Прави впечатление, че в последните години инвеститорски интерес има към селата, които имат потенциал за развитие и на друг вид туризъм, като воден, риболовен, културно-исторически и др.

В с. Брягово, намиращо се на 1-2 км. от яз. „Брягово”, през 2013 г бяха регистрирани две къщи за гости. Околността около язовира е обособена като зона за отдих с възможности за позициониране на палатков лагер. Ежегодно клубът по Водомоторен спорт организира на язовира състезания и атракции, дори и с национално значение.

Предпоставка за развитие на водния и риболовен туризъм са и многото микроязовири и реките „Марица”, „Мечка”, „Кайлийка” и многото малки рекички които се вливат в тях .

Регион - за да има един обект регионално значение за развитие на туризма, той трябва да представлява завършен туристически продукт. Това обуславя задачата, която са си поставили всички заинтересовани страни в общината, а именно да работят за обособяване и диференциране на туристическите продукти.

Географското разположение на община Първомай, близостта ѝ до големи градове като Пловдив, Хасково, Асеновград благоприятства включването на добре изразени туристически обекти в ЛОКУСИ с различна тематика / Вино, култура, бизнес поклонничество, културно-исторически посещения и др./

Винен туризъм - Винарна „Загрей“ е един добре диференциран завършен туристически продукт. Тя се намира в непосредствена близост до град Първомай на първокласен път I-8 . Построена е през 2004 г. и представлява модерен комплекс с напълно завършен цикъл на производство, започващ от гроздето и завършващ до бутилка вино. Винарна „Загрей“ предлага не само прекрасни червени вина, но и отлични условия за тяхната дегустация. Разполага със 120 хектара лозя, намиращи се непосредствено до винарната.

От 2013 г. всички лозя са сертифицирани за биологично производство. От 2014 г вече се предлагат и първите биологични вина.

Бизнес туризъм – добре развит. В последните няколко години в общината се организират бизнес форуми, в резултат на които общината се посетена не само от български предпремиери, но и от бизнес делегации от Турция, Гърция, Беларус, Йордания, Китай и др. На форумите се организират изложби като „Произведено в Първомай“, „Произведено в Регион „Тракия““ и други мероприятия свързани с културата и обичаите в общината и региона. Благодарение на създаденото сътрудничество в областта на бизнеса, културата, спорта и др., наши бизнес-делегации на няколко пъти посещават Турция, Гърция, Йордания, Беларус и др.

Културно-познавателен туризъм - дава възможност на посетителите да придобият познания в областта на традициите, навиците и обичаите на местното население, да се докоснат до паметници датиращи от времето на траките.

С най-голям потенциал за развитие на културно исторически туризъм е районът около селата Езерово - Драгойново - Буково.

В района на с. Езерово е открит прочутия Езеровски пръстен и уникатен скелет на динотериум.

Тракийската крепост на връх Драгойна е добре позната на българската и международна научна общност , но все още слабо позната сред масовата публика. Машабът на археологическите разкопки, вече привлича специализирани туристи, които ги посещават и се наслаждават на природните дадености на района. Амбицията на общината е през следващия програмен период тази част на общината да стане привлекателна туристическа дестинация. Има реална възможност за свързване на тази част на общината със вече изградените експонати в община Минерални бани.

В района на селата Драгойново и Буково са запазени и едни от най- старите останки в района и страната на скални гробници, култови ниши, винарни и др.

Буково е най-старото запазено име на селище в района. То е било крепост и епископски център от Първата българска държава – около IX век.

Край с. Искра са открити следи от древни селища, вероятно от тракийско време, от Първата и Втората български държави. В местността Големия Хасар са открити следи от църква, принадлежаща на епископията в Буково.

Край с. Татарево, в местността „ Константин и Елена“, са намерени интересни археологически находки – бронзова тракийска ризница от VI в. пр.н.е., статуя на гладиатор тракиец от I-II век, следи от тракийско селище.

В местността „Чолак баир“ край Първомай са намирани находки, предимно керамика от преди 6-7 хиляди години. Оттук е и експонирания в Археологическия музей в Пловдив реставриран макет на праисторическа пещ.

Определен интерес представляват и най-старите църковни храмове в общината – тези в Брягово с килийното училище към него, в Първомай /църквата Св. Димитър/, в с. Драгойново, както и множеството параклиси.

Жителите на общината пазят традициите и обичаите на родния край с множеството възстановки, организирани от читалищата и кметствата във връзка с различни празници като: „Бабинден”, „Трифон Зарезан”, „Лазаровден”, „Ден на християнското семейство” и др. Във всички населени места се провеждат общоселски събори, свързани с почитането на различни светци като например: „Св. Константин и Елена” в с. Татарево, „Спасовден” в с. Дълбок извор и кв. Любеново, „Петровден” в кв. Дебър, с. Буково, с. Драгойново и с Езерово и др. Общината има 16 читалища и към всяко има самодеен колектив.

Основен организатор на мероприятията, включени в Културния календар на общината е НЧ „Св.Св. Кирил и Методий – 1894 г”,
Много от мероприятията са се превърнали в традиция и интересът към тях расте. Показател за това е голямата посещаемост от гости на града,
чуждестранни гости, делегации от побратимени общини, Такива мероприятия са:

„ ПРАЗНИК НА ВИНОТО И ВИНОПРОИЗВОДСТВОТО ”
„ 1-ВИ МАЙ- ПРАЗНИК НА ГРАДА ”
„ МАЙСКИ КУЛТУРНИ ТЪРЖЕСТВА ”
THE DOG SHOW / Киноложка изложба/
„ПРАЗНИК НА ТРАКИЙСКАТА НАРОДНА МУЗИКА И ПЕСЕН”
ФЕСТИВАЛЪТ „ УГАР“
ТРАДИЦИОНЕН ЕСЕНЕН ПАНАИР
ОКТОМВРИЙСКИ ЛИТЕРАТУРНИ ПРАЗНИЦИ И ДР.

III. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ПРОГРАМА-2021 година

Програмата отразява общинската политика за развитие на туризма на местно ниво, съгласно чл.11 от Закона за туризма и е съобразена с целите и приоритетите на **ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ** за периода 2021 – 2027 г

Програмата систематизира дейности, чиято реализация ще доведе до създаване на среда за развитие на устойчив туризъм и за постигане на част от стратегическите цели. Тя включва съвместни действия на всички заинтересовани от развитието на туризма страни с цел ефективно оползотворяване на местните ресурси, целенасочено насярчаване на частната инициатива и привличане на външни инвестиции.

Програмата е отворен документ, който периодично може да бъде допълван, съобразно евентуални промени в политиката на общината и националното законодателство.

IV. ЗАДАЧИ

Задачите, които предстоят за решаване за да се превърне туризма в значим за общината икономически отрасъл, са:

Да се изгради позитивен имидж на Общината, като привлекателно място за инвестиции в областта на туризма, чрез популяризиране на потенциалните възможности – съхранена природна среда, богато културно-историческо наследство, богат културен живот и съхранени традиции Създаване на туристическа карта на Община Първомай – проучване и маркиране на всички потенциални туристически обекти на територията на общината;

Да се диференцират предлаганите туристически продукти с цел самостоятелно предлагане или включване в ЛОКУСИ с различна тематика; Създаване на постоянно действащ механизъм за обмен на информация, обсъждане на идеи и планиране на общи инициативи и дейности за развитие на туризма в общината, включващ всички заинтересовани страни;

Активна политика към възпитанието на младите хора в общината с цел повишаването на еокултурата, окурежаването и подкрепата на всички мероприятия по опазването на околната среда, паметниците на културно-историческото наследство и фолклора.

V. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ 2020г.

	МЕРОПРИЯТИЯ / ДЕЙНОСТИ	ОРГАНИЗАЦИИ	ФИНАНСИРАНЕ
I	Да се изгради позитивен имидж на Общината, като място предлагащо условия за развитие на туризма.	Община Първомай ТД „Траки –Първомай“ Спортни клубове Читалища Местен бизнес	Общински бюджет дарения
1	Диференциране на туристически атракции на територията на общината като: 1.1 Изготвяне на електронен каталог включващ снимки и кратко описание на: -Исторически и природни забележителности - църкви и параклиси - традиционни културни мероприятия - места за настаняване	Община Първомай Неправителствени организации граждани	Общински бюджет

	1.2 Създаване на туристическа карта на община Първомай		
2.	Реклама чрез средствата за масова информация и участие в регионални и национални реклами туристически издания и сайтове		Общински бюджет
3.	Популяризиране на културния и спортен календар на общината		Общински бюджет
4.	Организиране на бизнес форуми и срещи с цел популяризиране на местното производство		Общински бюджет дарения
5.	Ползотворно сътрудничество на общината с побратимените общини в областта на бизнеса ,спорта , културата		Общински бюджет дарения
II	Общи инициативи и мероприятия на всички заинтересовани страни имащи отношение към развитие на туризма		
1	Членство в Организация за управление на Туристически район „Тракия“		Туристически данък
2.	Осъществяване на „Археологически лято -2021“ -Подпомагане дейността на археолозите - Проучване на възможности за включване на археологическите разкопки около връх „Драгойна „, в списъка на недвижими културни ценности с национално значение / Съгласно Законът за културното наследство/	Археолози Община Първомай Местен бизнес	Общински бюджет Дарения
3.	Подпомагане на ТД „Траки –Първомай“ в изпълнение на представената програма за 2021г -за развитие и популяризиране на пешеходния планински туризъм -за поддържане и почистване на планинските пътеки	Община Първомай ТД „Траки –Първомай“	Общински бюджет

4	Подпомагане дейността на спортните организации и клубове -При организиране на масови спортни прояви и празници	Община Първомай Спортни клубове Местен бизнес	Общински бюджет Дарения
5.	Подпомагане дейността на читалищата: -при провеждане на мероприятия включени в културния календар на общината -организиране на общоселски събори и др.	Община Първомай НЧ „СВ.СВ. Кирил и Методий-1894“ Читалища кметства	Общински Бюджет Дарения
III	Проследяване и спазване на нормативните актове относящи се до туризма -Категоризиране на нови и прекатегоризиране на съществуващи туристически обекти съгласно Закона за туризма	Община Първомай Консултивен съвет ОЕККТО	
IV	Участие в европрограми		
1	Кандидатстване в европрограми за изграждане на екопътеки / Драгойновски балкан/	Община Първомай ТД „Траки –Първомай“ Фирми специализирани в тази област	еврофондове

VI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ПРЕЗ 2021г. – утвърдено с Решение № 146/25.02.2021 г. на Общински съвет гр. Първомай

1. Приходната част на програмата за развитие на туризма в община Първомай за 2021г е в съответствие с чл. 60 ал. 1 от Закона за туризма
2. Приходите от туризъм се разходват за мероприятия, включени в годишната програма за развитие на туризма в община Първомай- съгласно чл.11 ал.1 и ал.2 от Закона за туризма

ПЛАН – СМЕТКА
ЗА ИЗРАЗХОДВАНЕ НА СРЕДСТВА ОТ ТУРИСТИЧЕСКИ ДАНЪК 2021г.

ПРИХОД			РАЗХОД		
№	Вид	Годишен план	№	вид	Годишен план, лв
1	От категоризации	3000	1	Поддържане и опресняване на маркировка на планински пътеки и информационни табели	1000
2	От туристически данък	1100	2	Организиране на масови спортни и туристически празници Зимен празник	14200
3	Други общински средства/ по бюджет 2021г.	11750	3	Членство в „Тракийски туристически район“	650
	ОБЩО	15850			15850

Забележка: Отчитат се само как са изразходвани средствата от туристически данък

Програмата е приета с Решение № 170/27.05.2021 г. по Протокол № 20 на Общински съвет гр. Първомай

ХРИСТО ВЪЛЧЕВ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ